

KONSULTASJONER MELLOM STATEN OG KOMMUNESEKTOREN

REFERAT FRA DET
2. KONSULTASJONSMØTET
20. april 2018

Saksnr.: 18/130

Tilstede: *Fra staten:* Statsråd Monica Mæland, statssekretær Aase Marthe Horrigmo (KMD), statssekretær Cecilie Brein Karlsen (FIN), statsråd Anniken Hauglie, statssekretær Christl Kvam (ASD), statssekretær Tom Erlend Skaug (BLD), statssekretær Anne Grethe Erlandsen (HOD), statsråd Jan Tore Sanner, statssekretær Rikke Sjøberg (KD) statssekretær Kristin Holm Jensen (KD), statssekretær Atle Hamar (KLD), statssekretær Anders B. Werp (SD), Mari Jacobsen (KMD adm.)

Fra KS: Leder Gunn Marit Helgesen, 1. nestleder Mette Gundersen, 2. nestleder Bjørn Arild Gram, Gunn Berit Gjerde, Rune Sjugard(rådmannsutvalget), Inger Østensjø (adm.), Tor Arne Gangsø (adm.), Lasse Hansen (adm.) og Helge Eide (adm.)

Dato: 20. april kl. 1200-1400

Møteleder: Monica Mæland (KMD)

Referent: Baard Krag og Sandro Moe Melgalvis (KMD)

1. 1. KONSULTASJONSMØTET

Monica Mæland ønsket velkommen til konsultasjonsmøtet, med hovedtemaene reformer og utbygging av det kommunale tjenestetilbudet.

Møtet ble innledet med signering av to bilaterale avtaler:

- Revidert samarbeidsavtale mellom KS og Arbeids- og sosialdepartementet om partnerskapet i NAV-kontorene (KS og ASD)
- Ny avtale om kvalitetsutvikling i barnehagen og grunnsopplæringen

Det ble meldt inn to saker til eventuelt:

- Samboergarantien (KS)
- Medfinansieringsordningen (KMD)

2. Tverrgående temaer (prøveordning)

Første halvdel av møtet ble viet et nytt punkt på dagsorden, hvor 2 tverrgående temaer ble drøftet:

1. Klimatilpasning
2. Inkludering og integrering

Det ble ikke ført referat fra denne delen av møtet. Det var enighet om at ordningen evalueres etter møtet før det tas stilling til om ordningen gjøres permanent. Det tas sikte på å endre innretningen på det andre konsultasjonsmøtet i tråd med KS' forslag, dersom partene er enige om dette etter at årets møte er evaluert.

3. KOMMUNESEKTORENS OPPGAVER OG TJENESTER

3.1. Finansdepartementet

MVA-kompensasjon og svømmehaller

Gunn Marit Helgesen innledet med at det viktigste for kommunene var forutsigbarhet, og at sektoren er usikre på hvilket handlingsrom de har. Dette gir overraskelser i etterkant når byggene er klare.

Gunn Berit Gjerde viste til at det var uklarerheter om hva som var økonomisk aktivitet og ikke, og at det er behov for forutsigbarhet.

Cecilie Brein-Karlsen noterte seg innspillet og hadde forståelse for behovet for forutsigbarhet, men viste til at hvorvidt kommuner gjennom svømme- og badeanlegg driver økonomisk aktivitet må avgjøres konkret på bakgrunn av blant annet hvordan det enkelte anlegget er finansiert og de reelle kostnadene bak tilbudet. Benyttes anlegget dels til økonomiske aktiviteter og dels til ikke-økonomiske aktiviteter, gis det forholdsmessig kompensasjon for den ikke-økonomiske delen.

Gunn Berit Gjerde viste til at bedre veiledning i forkant vil hjelpe. Og at staten bør se på om man tolker ESA-regelverket for strengt.

Rune Sjugard fremhevet behovet for rask forhåndsvurdering og at dette er en tematikk som også koster mye for kommunene ved at mange hyrer inn juridisk bistand.

3.2. Helse- og omsorgsdepartementet

Investeringsstilskuddsordningen for sykehjem og omsorgsboliger

Gunn Marit Helgesen uttrykte bekymring om omleggingen av investeringsordningen for sykehjem og omsorgsboliger og om rammene er tilstrekkelige til å dekke behovet.

Anne Grethe Erlandsen viste til at regjeringen ønsker nettotilvekst. Hun viste til anmodningsvedtak fra Stortinget hvor Stortinget ber regjeringen om å likebehandle netto tilvekst og rehabilitering. Regjeringen kommer tilbake til oppfølgingen i budsjettprosessen. Erlandsen opplyste om at rammene for inneværende år er 1800 plasser og at det hittil var gitt om lag 340 tilsagn 20.april 2018.

Reduksjon av sengekapasitet i spesialisthelsetjenesten

Gunn Marit Helgesen viste til nye sykehus bygges med stadig færre senger og at dette i kombinasjon med sykere pasienter gir økt press på kommunene.

Anne Grethe Erlandsen påpekte at det må bli bedre samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten. Hun viste til at HOD jobber med ny helse- og sykehusplan. Videre påpekte Erlandsen at ved omstillinger i sykehus som berører kommunene, så skal ikke oppgaver flyttes før kommunene er klare. Dette er HOD klare på i oppdragsdokumentet. Det forutsettes at kommunene trekkes med i arbeidet med utviklingsplaner. Samtidig påpekte Erlandsen at RHFene ikke styres på antall senger. Dette må vurderes regionalt. Erlandsen fremhevet at det viktigste var å revitalisere samarbeidet og at ingen er tjent med reinnleggelser.

Gunn Marit Helgesen etterspurte HODs vurdering av KS sitt forslag om felles kartlegging.

Erlandsen svarte at det var mer hensiktsmessig om KS bidro inn i arbeidet med utviklingsplanene.

Gunn Marit Helgesen konkluderte med at denne saken må tas opp i det bilaterale møtet med HOD til høsten.

Utskrivningsklare pasienter på psykisk helse og rusfeltet

Gunn Marit Helgesen viste til KS' bekymring til denne saken.

Anne Grethe Erlandsen hadde registrert at mange er bekymret, men viste til at ordningen allerede er i gang, og det som er nytt er betalingsplikten. Hensikten er å få folk til å bo hjemme. Erlandsen viste til at HOD tar sikte på å presentere rammene i kommuneproposisjonen. utfordringen er datagrunnlaget som ikke er fullkomment, men godt nok.

Gunn Berit Gjerde gjentok at det var bekymring i kommunene knyttet til dette og spurte HOD om det er planlagt en mer forsiktig innføring som en prøveordning.

Anne Grethe Erlandsen viste til at volumet er relativt lite og at det skal ikke skal komme som en overraskelse på noen at noen kommer hjem for å bo etter endt behandling i spesialisthelsetjenesten. I så fall skyldes det dårlig dialog.

Rune Sjugard spurte hvordan man definere denne gruppa og viste til at et prøveprosjekt kunne være hensiktsmessig.

Anne Grethe Erlandsen tok innspillet med seg, men var i tvil om hvordan dette skulle kunne innrettes.

Monica Mæland foreslo at denne saken ble fulgt opp i et bilateralt møte.

3.3. Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Regionreform

Gunn Marit Helgesen mente at en burde se helhetlig på oppgavene som skal inn i regionreformen.

Monica Mæland viste til at Hagen-utvalgets rapport er på høring. Mæland hadde forståelse for behovet for en samlet sak, men viste samtidig til at en melding vil ta for lang tid i tillegg til alle andre prosesser, som lovarbeider. Det KMD gjør er å følge opp fagdepartementene.

Anne Marthe Horrigmo orienterte om at en statusoversikt vil bli presentert i kommuneprosisjonen for 2020 våren 2019.

Bostøtte

Gunn Marit Helgesen innledet med at det både var fordeler og ulemper med omleggingen, og etterspurte om det var planlagt å gjøre noen evaluering.

Monica Mæland svarte at det ikke var planlagt noen evaluering og fremhevet at omleggingen var riktig.

Digitalisering

Gunn Marit Helgesen viste til at det er et godt samarbeid om digitalisering, og at KS er fornøyd med at det har kommet på plass finansieringsordninger. Helgesen fremhevet behovet for en samordnet innsats og at KS ønsker å drøfte forslaget om samstyring. Helgesen erkjenner at begrepet kan være krevende, men det sentrale er at stat og kommune er likeverdige partnere. HOD bør være med i denne drøftingen

Monica Mæland viste til at KMD er innstilt på å møte KS for å jobbe videre og at HOD må gjerne bli med.

3.4. Kunnskapsdepartementet

Endring i tildeling av tilskudd til voksenopplæring

Gunn Marit Helgesen viste til at mange kommuner mister inntekter som følge av omleggingen.

Jan Tore Sanner viste til at bakgrunnen for omleggingen var at det var et urimelig forhold mellom vertskommune og bostedskommune. Nå hører man fra de som har fått mindre, men ikke fra de som har fått mer. Sanner viste til at man har fått en mer rettferdig fordeling, og at det kan være litt rusk i omleggingen. KD skal se på dette.

Gunn Berit Gjerde viste til at det er mer krevende når man kun ser på individer.

Jan Tore Sanner fremhevet at utgangspunktet for omleggingen var skjevhet i fordelingen. KD skal se nærmere på systemet, men Sanner fastholdt at intensjonen var riktig.

Flyktninger med behov for særlige ressurskrevende tjenester.

Gunn Marit Helgesen viste til at dette er en problematikk som opptar storbyene og at det er behov for en gjennomgang.

Jan Tore Sanner svare at man vil foreta en gjennomgang.

Norm for lærertetthet

Gunn Marit Helgesen viste til at KS vurderer dette som en kostnadsberegningssak og ba om at denne saken ble flyttet til kapittel 4.

Jan Tore Sanner viste til at Stortinget har vedtatt at dette skal innføres allerede fra høsten 2018 og at regjeringen vil redegjøre for dette i RNB. Sanner viste til at det ikke er rom for å gå runder med det som skal presenteres i RNB, men viste til at forskriften er på høring.

Fagfornyelsen

Jan Tore Sanner innledet med at dette er en viktig del av fornyelsen av skolen, hvor målet er økt rom for dybdelæring. Sanner viste til at det er viktig at KS som skoleeier tar en aktiv rolle og involverer skolelederne, så man får forankring i klasserommet.

Gunn Marit Helgesen viste til at KS har stort fokus på dette og vil fortsette dette arbeidet.

3.5. Nærings- og fiskeridepartementet

Like konkurransevilkår for offentlige og private aktører

NFD var ikke tilstede og det ble ikke knyttet kommentarer til saken.

Innovative anskaffelser i offentlig sektor – Leverandørutviklingsprogrammet

NFD var ikke tilstede og det ble ikke knyttet kommentarer til saken.

3.6. Samferdselsdepartementet

Finansiering av kollektivtransport

SD var ikke tilstede, men KS ønsket å fremheve at det går for sent i arbeidet med byvekstavtaler og at fylkeskommunen må gis reelle virkemidler. Helgesen påpekte at deres medlemmer opplever ambisjonene som større enn virkemidlene.

Bjørn Arild Gram viste til at statlige investeringer gir økte vedlikeholdskostnader for fylkeskommunene.

Monica Mæland viste til at gode kommuneopplegg har gitt fylkeskommunene handlingsrom til å prioritere.

Gunn Berit Gjerde viste til at fylkeskommunenes driftsresultat varierer veldig og at de med hav og fjord sliter mest grunnet kostnader til samferdsel. Gjerde spurte om man ikke burde se på dette.

Monica Mæland viste til at ferjenøkkelen ble endret i fjor og at det ikke er planlagt noen ny gjennomgang nå.

4. KOSTNADSBEREGNINGSSAKER

Gunn Marit Helgesen viste til punktet under kapittel 3.4 om kostnadsberegning av lærernorm.

5. LOVMEDVIRKNINGSSAKER

Monica Mæland takket for samarbeidet med KS om ny kommunelov.

Gunn Marit Helgesen fremhevet at prosessen om ny kommunelov hadde vært veldig god, og at andre departementer burde legge opp sine lovmedvirkningssaker på denne måten. KS har forventninger til at kommunalt selvstyre nå lovfestes.

6. BILATERALE AVTALER

To nye avtaler ble signert på starten av møtet. Det ble ikke knyttet ytterligere kommentarer til dette punktet.

7. ORIENTERINGSSAKER

Det ble ikke knyttet kommentarer til dette punktet.

Eventuelt

Samboergarantien

Gunn Marit Helgesen var opptatt av at dette spørsmålet ble utredet.

Monica Mæland viste til at dette var et anmodningsvedtak fra Stortinget og at dette må diskuteres videre.

Anne Grethe Erlandsen viste til at dette antagelig vil gjelde få personer, og HOD vil nå vurdere hvordan Stortingets anmodningsvedtak skal følges opp videre.

Medfinansieringsordning

Monica Mæland viste til møte i digitaliseringsrådet hvor det fremgikk at et prosjekt i Værnesregionen hadde fått avslag på sin søknad til den KS-administrerte ordningen Digifin grunnet manglende offentlig eierskap.

Gunn Marit Helgesen noterte seg saken og vil komme tilbake når KS har undersøkt nærmere.